

A. C. Meyer: Bag Finanslovens Talrækker staar de store sociale og politiske Spørgsmaal, der i fortrinlig Grad har beskæftiget adskillige ærede Medlemmer i denne Sal, navnlig da Ordførerne. Det vilde vel ikke være heldigt af Hensyn til Debattens Afslutning, om ogsaa jeg fordybede mig i disse Emner, hvor fristende det end i sig selv kunde være. Jeg vil da nøjes med et Par Bemærkninger. Jeg vil beklage den politiske Formalisme, som synes det mig, dikterer Venstre og de Konservative deres Stilling til Igangsættelse af offentlige Arbejder. Det gør mig ondt, at denne Stilling er indtaget overfor et Spørgsmaal, der har saa overordentlig Betydning, og som man ikke kan feje til Side med Bemærkningen om, at det er meget lidt, den socialdemokratiske Regering her præsenterer for Arbejderklassen, og ved, som det er sket fra en enkelt Side, at foreholde denne Regering, at den i ringe Grad overholder sit Program. Det vilde dog ikke være urimeligt at understrege det Faktum, at den socialdemokratiske Regering sidder som Repræsentation for en Del af Befolkningen, ingenlunde for et Flertal, og at dens politiske Styre er afhængigt af en Del af de politiske Partier, hvis Sympati eller Antipati maa være afgørende for Regeringens fortsatte Eksistens. Og man vilde ogsaa med Henblik paa den politiske Magtfordeling i vort Land med dets to Ting jo være ganske uberettiget til at mene, at naar der kommer en socialdemokratisk Regering, maa den straks give sig til at gennemføre Socialismen. Jeg er nær ved at sige, at den Slags utopiske Forestillinger har aldrig raadet hos os, at om man fik det politiske Styre, kunde man straks give sig til at eksperimentere med de store socialistiske Teoriens Udførelse i Praksis. Muligheden derfor beror jo i Virkeligheden paa Samfundets Udvikling; og Politikken kan i det højeste bidrage til at fremme eller hemme denne Udvikling. Men man kan paa ingen Maade etablere — her fra socialistisk Side — et Styre, der svarer til de Programmer, man i Øjeblikket har. Programmer er altid Fremtidsmusik, har været det for det liberale Højre i sin Tid, har været det for Venstre, er det for os. Jo større Styrke et Parti har, des hurtigere vil det være i Stand til at gennemføre en Del af sit Program, men det maa blive Udviklingens Sag en Gang at fuldbyrde Programmernes Gennemførelse. Her kræves baade økonomisk, teknisk, kulturel Udvikling, mange Momenter, der spiller en Rolle. Derfor forekommer det mig, at den Henvisning til, at vi ingenting

kan udrette med den socialdemokratiske Regering, er ganske ubeføjet. Derimod er det jo beklageligt, at en Regering, naar den prøver paa ved visse Midler, der kan lempe Arbejdsløsheden, at bidrage til at gøre den nogenlunde mere udholdelig, saa skal møde Modstand. Dette kan unægtelig kun bebrøve i alt Fald mig, fordi jeg maa hilse ethvert Forsøg, der gøres paa at gavne dem, der er slettest stillet i vort Land, med Glæde og maa have Lov til at haabe, at andre, selv om de ikke er Socialdemokrater, kunde se paa samme Maade paa denne Sag som vi. Her synes det mig, som om der snarere er Tale om et politisk Tovtrækkeri; det gælder om først og fremmest at bevare Partianseelsen, Hensynet til Partiets snævre Interesser. Dette er vel en af de Ting, der bidrager i ikke ringe Grad til at sætte Parlamentarismen i Miskredit. Man skal være lidt forsigtig med dette. Der er baade foroven og forneden Mennesker, der synes, at Parlamentarismen undertiden arter sig paa en antifolkelig Maade. Jeg vil gerne hæve den politiske Anseelse og vil nødig, at det skulde blive som i gamle Dage i Frankrig, hvor man raabte nedsettende efter en Rigsdagsmand: député. Jeg vil altsaa her understrege for ærede Kolleger Nødvendigheden af at lovgive for Sagens Skyld, ikke blot for sit Partis, sin Politik Skyld. Men jeg tror, at Parlamentarismen desværre er kommet noget ind paa dette, en Vej, man hurtigst muligt skulde se at komme bort fra.

Det forekommer mig, at man paa visse Punkter i, hvad jeg har hørt udtale under denne Debat, har ladet sig mærke med en slet dulgt Glæde, naar det ikke gaar saa godt med de store demokratiske Mærkesager, der ikke blot er Socialdemokratiets, men i Virkeligheden er Demokratiets. Det ærede Medlem Hr. Vanggaard talte f. Eks. om den svenske Sociallovgivning og sammenlignede den med den danske. Hvad Indtryk maatte man nu faa af denne Sammenligning? Det ærede Medlems Mening antager jeg har været, at Svenskerne handlede klogere end vi, at vor Sociallovgivning var for dyr, gik for vidt, og at vi derfor skulde se at komme væk fra den. Ganske vist udtalte det ærede Medlem sig ikke bestemt i denne Henseende om, hvad han mente der skulde ske, men man fik det Indtryk, at han i Virkeligheden mente, at Svenskerne var klogere end vi. Er dette nu rigtigt? Den danske Sociallovgivning har egentlig staaet i Ry hele Verden over, fordi den har taget Spørgsmaal op, som andre først senere gav sig til at røre ved, og gennemført Krav, som vi i